

PERSBERICHT

29 mei 2019

Verslag aan het Waalse Parlement

De financiële deelnemingen van het Waalse Gewest



Het Rekenhof analyseerde hoe het Waalse Gewest zijn financiële deelnemingen beheert, boekt en inventariseert.

De financiële deelnemingen kunnen rechtstreeks door het gewest worden verworven of, in het raam van gedelegeerde opdrachten, door eenheden van de overheidsadministratie die onder de consolidatieperimeter van het gewest vallen.

In 2013 had het Rekenhof reeds vastgesteld dat geen exhaustieve inventaris werd opgemaakt van de financiële deelnemingen van het Waalse Gewest en dat ze niet gecentraliseerd werden opgevolgd. Na afloop van deze audit herhaalt het Rekenhof die vaststelling. Het beveelt aan de desbetreffende opdracht toe te vertrouwen aan een operationele dienst die ook moet instaan voor de opvolging van de gelopen risico's en die een strategische visie moet uitwerken inzake aankopen en cessies van deelnemingen.


Volgens de door het Rekenhof opgestelde inventaris was het Waalse Gewest op 31 december 2017 houder van 274 financiële deelnemingen voor een totale inschrijvingswaarde van om en bij de 5.497,8 miljoen euro. Die deelnemingen werden rechtstreeks aangekocht door het gewest of via mandatarissen die werden aangewezen in het raam van de door het Waalse Gewest gedelegeerde opdrachten.

Eind 2017 waren nog slechts 250 van de 274 door het gewest onderschreven deelnemingen actief voor een totale inschrijvingswaarde van 5.439,3 miljoen euro en voor een waarde die op basis van het nettoactief van de desbetreffende ondernemingen werd geraamd op 7.319,7 miljoen euro.

De informatie aangaande gewestelijke deelnemingen die zijn opgenomen in de balans en de rekening van vermogenswijziging van het Waalse Gewest vertoont grote tekortkomingen in termen van juiste en volledige gegevens. Eind 2017 bedraagt het op de balans van het gewest inschreven bedrag 610,9 miljoen euro, oftewel minder dan 8,4% van de waarde van de deelnemingen die het gewest werkelijk in handen heeft (7.319,7 miljoen euro). Dat bedrag wordt niet door een gedetailleerde inventaris gestaafd en kan dus niet worden verantwoord. Bovendien houdt het geen rekening met deelnemingen die werden verworven in het raam van gedelegeerde opdrachten, die evenwel zijn opgenomen in de orderekeningen van de aangewezen mandatarissen. Daar worden ze echter niet gewaardeerd overeenkomstig de op het gewest toepasselijke waarderingsregels.

Overigens, de meeste verrichtingen in verband met de financiële deelnemingen worden thans niet geregistreerd in de begrotingsboekhouding van het Waalse Gewest overeenkomstig de bestaande gewestelijke en Europese reglementeringen.

Het gebrek aan een exhaustieve inventaris van de financiële deelnemingen in bezit van het Waalse Gewest en het feit dat ze niet op gepaste wijze worden geboekt, leiden tot onvolledige rapportering over deze informatie bij de Europese instanties. Bijgevolg is het aan het nationale statistiekautoriteit meegedeelde bedrag aanzienlijk onderschat: de meeste rechtstreeks door het gewest verworven deelnemingen zijn er niet in opgenomen, noch sommige in het raam van gedelegeerde opdrachten verworven deelnemingen.



Het Rekenhof beveelt aan het decreet van 15 december 2011 houdende organisatie van de begroting, de boekhouding en de verslaggeving van de Waalse openbare bestuursseenheid aan te passen, teneinde te voorzien in de opmaak van een geconsolideerde rekening. Aan de hand daarvan zou de toestand van het vermogen alsook de financiële situatie van het Waalse Gewest kunnen worden weerspiegeld en zou de naleving van de Europese verplichtingen inzake rapportering beter kunnen worden gewaarborgd.

Het Rekenhof benadrukt dat het rendement van de financiële deelnemingen in handen van het Gewest relatief laag is omdat het meestal niet de bedoeling is rendement te genereren, maar bij te dragen tot de realisatie van maatregelen inzake overheidsbeleid.

Met betrekking tot de risico's voor de gewestelijke financiën, betreffen de deelnemingen van het Waalse Gewest tot slot voornamelijk instellingen die behoren tot zijn consolidatieperimeter. De resultaten en schulden van die instellingen worden bijgevolg in aanmerking genomen bij het tekort en de overheidsschuld van het gewest in ESR-termen. Met betrekking tot de deelnemingen in ondernemingen die niet behoren tot de consolidatieperimeter schuilt het risico hoofdzakelijk in eventuele faillissementen of in de noodzaak om opnieuw te moeten ingrijpen in verband met het kapitaal van ondernemingen die in financiële moeilijkheden verkeren.

Antwoorden van de administratie en van de minister-president

In zijn antwoord bevestigt de directeur-generaal van de Waalse overheidsdienst voor begroting, logistiek en ICT dat de deelnemingen die voor rekening van het gewest worden aangekocht door zogenoemde overheidsbedrijven in het raam van gedelegeerde opdrachten, niet worden opgenomen in de balans van het gewest. Daarnaast wijst hij erop dat een dialoog werd opgestart tussen de directie vermogensrechtelijke boekhouding en de cel voor financiële informatie teneinde informatie uit te wisselen over de meest recente gegevens die werden verzameld in het raam van de rapportering aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen.

De minister-president stelde ook voorstander te zijn van de uitwerking van een exhaustieve inventaris van de deelnemingen alsook van de boeking ervan op de rekeningen van het gewest. Hij meent evenwel dat die werkzaamheden pas volledig zullen kunnen worden uitgevoerd wanneer de nieuwe IT-boekhoudoplossing beschikbaar zal zijn.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het openbaar bestuur door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beleidsmakers en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag 'De financiële deelnemingen van het Waalse Gewest' is enkel in elektronische vorm beschikbaar op www.rekenhof.be, net als dit persbericht.

